

Sjefredaktør: Arne Blix
 Utviklingsredaktør: Kirsti Husby
 Nyhetsredaktør: Erlend Hansen Juvik
 Samfunnsredaktør: Stein Arne Sæther
 Redaktør for nett og mobil: Atle Bersvendsen
 Redaktør og leder medielab: Rolf Dyrnes Svendsen
 Adm. direktør: Tove Nedreberg

MIDT-NORGES FRIE STEMME

Avinorsjef med sviktende tillit

Sjefen i Avinor har skapt tvil om han er riktig person til å lede det statlige forvaltningsorganet.

Det måtte komme en avsløring i media før Dag Falk-Petersen, konsernsjef i Avinor, sa fra seg pensjonen fra sin gamle arbeidsgiver SAS. Det var helt nødvendig at han umiddelbart ga avkall på den økonomiske bindingen til flyselskapet. Men det er ikke nok. Avinorsjefen har allerede skapt tvil om sin egen rolleforståelse og dømmekraft.

Før han kom til Avinor, har Falk-Petersen blant annet vært pilot og operativ direktør i SAS. Han hadde med seg en pensjonsavtale med flyselskapet, verdt 75 000 kroner i måneden. Pensjonen er blitt

Avslørt av media

utbetalt fra SAS, og avtalen ville blitt verdiløs dersom flyselskapet hadde gått konkurs. I en ordinær, forsikret pensjonsordning får mottageren pensjonen utbetalt uavhengig av den finansielle stillingen for den tidligere arbeidsgiveren. Forskjellen på de to ordningene er viktig, siden det har direkte økonomisk betydning for sjefen i Avinor hvordan det går med det kriserammede flyselskapet.

Dag Falk-Petersen har vært konsernsjef i Avinor siden 28. februar 2011. Det vil si at toppsjefen i forvaltningsorganet har hatt en økonomisk binding til den største aktøren i det norske luftfartsmarkedet i 19 måneder før han gjør noe med det. Og når han gjør noe med det, skjer det på grunn av at NRK avdekker pensjonsavtalen og bindingen.

Sjefen i Avinor hadde ikke trengt å gå lenger enn til selskapets egne etiske retningslinjer for å finne ut at en slik kobling er fullstendig feil: «Det skal aldri herske tvil om integriteten til ansatte i Avinor, personlige interesser skal ikke påvirke beslutninger slik at de kommer i konflikt med Avinors interesser eller skader Avinors omdømme.» Selv uten disse interne reglene, ville koblingen mellom Avinorsjefen og SAS vært helt uakseptabel. Lederen for Avinor skal på statens vegne lede et viktig forvaltningsorgan. Det må aldri være tvil om hvilke interesser som styrer en forvaltningsavgjørelse.

Samferdselsminister Marit Arnstad (Sp) har bedt styret i Avinor om å gjøre rede for saken. Når redegjørelsen kommer, blir det kjent om styret har visst om konsernsjefens økonomiske binding til SAS.

Hvis det viser seg at styret har hatt kunnskap, har Falk-Petersen likevel skapt så stor tvil om sin habilitet og vurderingsevne at han bør fratres.

LILLELEDEREN:

Sur effekt

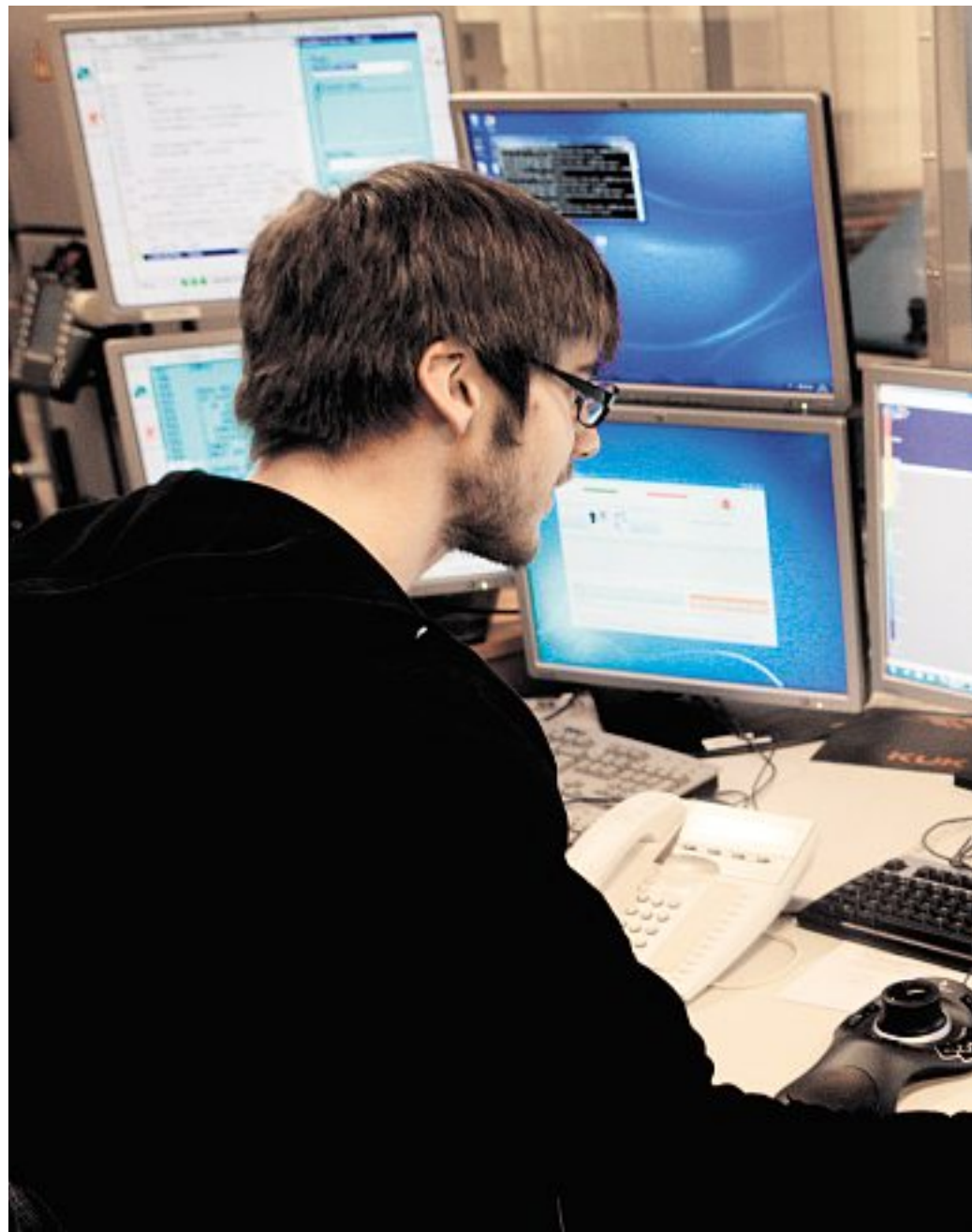
Industrien reagerer, med god grunn, på de nye utslagene av sukkeravgiften, som økes til neste år. Det ironiske er at sukkeravgiften også rammer sukkerfri drikke. Saken viser med all tydelighet at sukkeravgift er unyttig symbolpolitikk og bør avskaffes.

Nyheter

Tips oss! - Telefon 07200

tips@adresseavisen.no • MMS/SMS: Kodeord TIPS

Hver måned belønner vi det beste tipset med inntil 10 000 kroner. Neste gang blir det kanskje deg?

Norges første

Trondheim er tyngdepunkt for norsk robotteknologi. Nå planlegger Sintef og NTNU et senter som skal inspirere til mer bruk av roboter.

Alle robotkompetanse på NTNU og Sintef samles i et nasjonalt robotsenter, Robotnor. Målet er faglig samling og et mer levende studentmiljø.

– Utad ønsker vi at senteret skal være en inspirasjon for norsk næringsliv til å ta i bruk mer robotikk. Vi vil også gjerne at publikum får mulighet til å komme på besøk, sier forskningsleder Ingrid Schjølberg ved Sintef/NTNU. Hun håper at et nybygg som skal huse de ulike robotlaboratoriene kan vedtas og stå ferdig i løpet av ett til to år, men innrømmer at det er litt optimistisk.

Bortsett fra et mindre miljø ved Universitetet i Oslo, er hele

fagmiljøet for norsk robotteknologi samlet i Trondheim. Ved NTNU/Sintef jobber 35 forskere med robotikk. Over 30 stipendiater er i gang med doktorgrad på feltet.

Fenger unge

– Faglig ligger vi i helt front, sier Schjølberg.

Hun får støtte i en internasjonal evaluering fra i fjor som ga

– Autonome roboter er i stand til å «tenke» og tilpasse seg skiftende forhold.

INGRID SCHJØLBERG, forskningsleder ved Sintef/NTNU

Mineralmøte

Norsk og internasjonal ekspertise samles for å diskutere mulighetene for mineralutvinning i Nord-Atlanteren. NTNU og NGU er vertskap. Sted: NGU, Østmarkneset.

i dag

Sikkerhetsdagene 2012 arrangeres i dag og i morgen på Radisson Blu Royal Garden i Trondheim.

DEL 1

- **Nyheter** side 2-14
- **Trondheim** side 16-18
- **Utland** side 20-21
- **Økonomi** side 22-28
- **Folk** side 30-31
- **Været** side 32

DEL 2

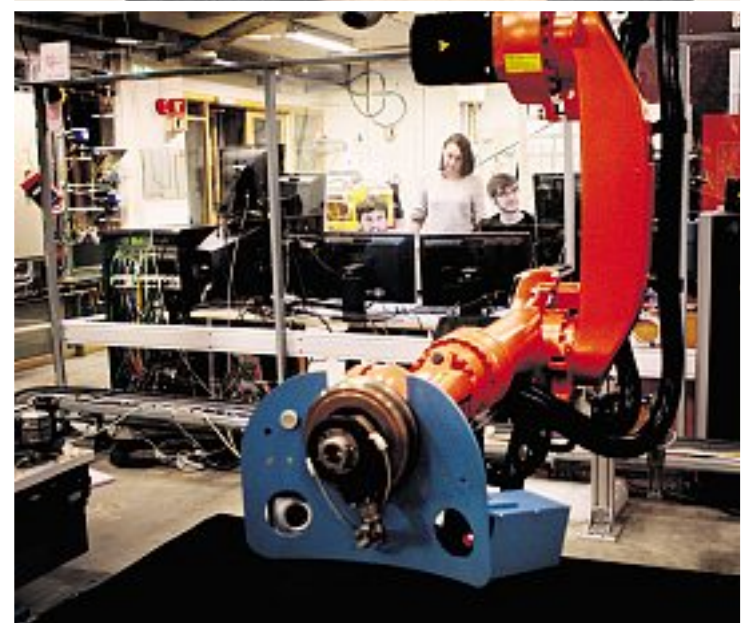
- **Kulturnyheter** side 2-7
- **Reise** side 10-11
- **Tegneserier** side 12
- **Ordet fritt** side 14-15
- **Siste stikk** side 16

DEL 3

- **Sportsnyheter** side 2-9
- **Sprek** side 6-7
- **Radio og tv** side 14-15
- **Spør Adressa** side 16
- **Leserbilder**
- **Sudoku**

Styres fra land: Med en liten joystick styrer Mathias Arbo Statoil-roboten. I fremtiden vil fjernstyrte roboter gjøre mye av jobben på oljeplattformene. Foto: KIM NYGÅRD

Tankestyring: Doktorgradsstipendiat Serge Gale forsker på hvordan hjerneaktivitet kan styre roboter. «Hodetelefonene» måler den elektriske aktiviteten i hjernen.

Robo-stud: Serge Gale, Signe Moe og Mathias Arbo øver seg i Statoils robotlab, som vil inngå i det nye robotsenteret.

robotsenter

toppkarakter til institutt for teknisk kybernetikk. Faget har lenge vært blant de gjeveste å komme inn på ved NTNU. Sammen med institutt for marin teknikk ble teknisk kybernetikk nylig tildelt status som Senter for fremragende forskning.

– Robotikk fascinerer barn og ungdom. Vi får nå en generasjon studenter som har vokst opp med Playstation og X-box. De er svært komfortable med å styre ting. Når Sintef lyser ut sommerjobber som har med robotikk å gjøre, strømmer søknadene inn, forteller Schjølberg.

Robotene kommer nær deg

Fortsatt er rekrutteringen veldig skjev. Bare 21 av 128 studenter som startet ved teknisk kybernetikk i år var jenter.

– Jeg tror kjønnsbalansen endrer seg etter hvert som roboter blir brukt til nye oppgaver. Så langt har avskjermede industri-

roboter dominert. Trenden nå er at roboter gjør mer allsidige arbeidsoppgaver og opererer i samme miljø som mennesker, sier Ingrid Schjølberg.

Hun tror robotene i mye større grad kommer nærmere oss i dagliglivet, for eksempel som hjelpemiddel i hjemmet.

– Innen helsevesenet er potensialet stort. Den sterke utviklingen innen dataprosessorer og sensorer åpner helt nye muligheter. Robotene vil bli langt smartere og mer fleksible. Autonome roboter er i stand til å «tenke» og tilpasse seg skiftende forhold.

Etterlyser næringslivet

Schjølberg vil ikke være med på at roboter tar jobbene fra folk.

– Jeg vil heller si at de kan redde arbeidsplasser. Det er vanskelig å se for seg at bedrifter som Håg på Røros, Glen Dimplex i Steinkjer eller Ekornes på

Sunnmøre kunne eksistert i Norge uten industriroboter.

Forskningslederen mener næringslivet kan bli mye flinkere til å ta i bruk ny teknologi.

– Mange av arbeidsoppgavene på oljeplattformene vil i fremtiden bli fjernstyrt av operatører på land. Den norske leverandøriindustrien for olje og gass må også automatisere mer for å klare seg i konkurransen. I kjøttindustrien finnes fortsatt tunge, manuelle jobber. Med robotisering kan mer av fiskeforedlingen skje her i landet. Vi ønsker å bistå bedriftene for å lage løsninger som er tilpasset deres behov, sier Ingrid Schjølberg.

Geir Øien, dekanus ved NTNU, mener Robotnor vil gi fagmiljøet mer synlighet og slagkraft – og til syvende og sist bedre kvalitet.

SVEIN INGE MELAND 951 98 688
svein.inge.meland@adresseavisen.no

– Vi ønsker å bistå bedriftene for å lage løsninger som er tilpasset deres behov.

INGRID SCHJØLBERG, forskningsleder ved Sintef/NTNU

Spillerom for barna

Barn og ungdom får sitt eget opplevelsesrom med roboter på NTNU.

Rommet skal stå ferdig i februar 2013. Barn fra 10 år og oppover kan få styre menneskelignende roboter, slangeroboter og legoroboter.

– Barna skal få komme hit, ikke bare for å se, men for å leke og prøve seg litt. For eksempel å styre en robot via kroppsbevegelser, via teknologi kjent fra dataspill, sier forskningsleder Ingrid Schjølberg ved Sintef/NTNU. Det mest aktuelle er at skoleklasser besøker robotrommet i forbindelse med andre besøk eller arrangementer ved NTNU. Hensikten er å stimulere til interesse omkring teknologi generelt – og roboter spesielt. Håpet er at de som besøker opplevelsesrommet kommer tilbake noen år senere som toppmotiverte studenter. Det er aktuelt å flytte rommet hvis et nybygg for robotlaboratoriene blir realisert.